א) רב ששת אמר לומר שאינו עובר עליו מתיב רמי בר חמא א) מצותו כל שלשים יום מכאן ואילך או פודהו או עורפו מאי לאו מצוה לשהותו כל שלשים יום לא מצוה א לפדותו כל שלשים יום אי הכי מכאן ואילך או פודהו או עובר עליו מיבעי ליה ב) אלא אמר רבא לא קשיא הא רבי אליעזר דמקשי הא רבנן דלא מקשי: **מתני'** ב לא רצה לפדותו ג עורפו מאחוריו וקוברו: ג) ג מצות הפדייה קודמת למצות עריפה שנאמר 1 אם לא תפדה וערפתו ד מצות יעידה קודמת למצות הפדייה שנאמר 2 אשר לא יעדה והפדה ה מצות ד) הייבום קודמת למצות חליצה בראשונה שהיו מתכוונין לשם מצוה ועכשיו שאין מתכוונין לשם מצוה אמרו מצות חליצה קודמת למצות יבום מצות ה) ו הגאולה באדון הוא קודם לכל אדם שנאמר 3 ואם לא יגאל ונמכר בערכך:

הדרן עלך הלוקח עובר חמורו

הלוקח ז עובר פרתו של עובד כוכבים והמוכר לו אע"פ שאינו רשאי ח והמשתתף לו ט והמקבל ממנו והנותן לו בקבלה פטור מן הבכורה שנאמר בישראל אבל לא באחרים י הכהנים והלוים חייבים ו) (א) שלא נפטרו מבכור בהמה טהורה אלא מפדיון הבן ומפטר חמור: **גמ'** מאי איריא דתני עובר חמורו ברישא והדר תני עובר פרתו ליתני ברישא עובר פרתו דקדושת הגוף הוא והדר ליתני עובר חמורו דקדושת דמים הוא אמרי במערבא איבעית אימא ז) איידי דחביבא ליה כדרבי חנינא ואי בעית אימא איידי דזוטרן מיליה דבהמה טמאה (ב) פסיק ושדי לה אמר ר' יצחק בר נחמני אמר ריש לקיש משום ר' אושעיא כ ישראל שנתן מעות לעובד כוכבים בבהמתו בדיניהם אע"פ שלא משך קנה וחייבת בבכורה ועובד כוכבים שנתן מעות לישראל בבהמתו בדיניהם אע"פ שלא משך קנה ופטור מן הבכורה אמר מר ישראל שנתן מעות לעובד כוכבים בדיניהם אף על פי שלא משך קנה וחייבת בבכורה מאי בדיניהם אי נימא בדיניהם דגופיה דאתי בקל וחומר אם גופיה קני ליה ישראל בכסף דכתיב 4 לרשת אחוזה ח) הקישו הכתוב לאחוזה מה אחוזה נקנית בכסף ובשטר ובחזקה ל אף עבד כנעני נקנה בכסף ממונו לא כל שכן הוא אם כן אפי' בשטר ובחזקה נמי ועוד ישראל מישראל יוכיחו דגופיה קני ליה בכסף ממונו במשיכה אלא אמר אביי בדיניהם שפסקה להם תורה 5 או קנה מיד עמיתך מיד עמיתך הוא דבמשיכה הא מיד עובד כוכבים בכסף ואימא מיד עובד כוכבים כלל כלל לא אמרי לא ס"ד ק"ו הוא אם גופו קונה ממונו לא כ"ש ואימא מיד עובד כוכבים עד דאיכא תרתי אמרי ולאו ק"ו הוא גופו באחת ממונו בשתים ואימא או בהא או בהא דומיא דעמיתך ג) מה עמיתך בחדא אף עובד כוכבים נמי בחדא אמר מר ועובד כוכבים שנתן מעות לישראל בבהמתו בדיניהן אע"פ שלא משך קנה ופטור מן הבכורה מאי בדיניהן אילימא בדיניהן דגופיה משום דאתי בק"ו אם גופו (ג) ישראל קני ליה בכסף דכתיב 6 מכסף מקנתו ממונו לא כ"ש ישראל מישראל יוכיחו דגופו קני בכסף ממונו במשיכה אלא אמר אביי בדיניהם שפסקה להם תורה 5 וכי תמכרו ממכר לעמיתך במשיכה הא לעובד כוכבים בכסף ואימא לעובד כוכבים כלל כלל לא ט) אמרי לאו ק"ו הוא אם גופו קנה ממונו לא כ"ש אימא לעובד כוכבים עד דאיכא תרתי לאו ק"ו הוא גופו באחד ממונו בשתים ואימא או בהא או בהא דומיא דעמיתך
מה

רש"י

רב ששת אמר. לעולם מלוה פדיון (ד) לאלתר והאי דקתני אין בערכין ופטר חמור פחות משלשים שאינו עובר עליו עד שלשים יום מכאן ואילך עובר: **מאי לאו מלוה לשהותו.** כרב נחמן וקשיא לרב ששת: **מלוה לפדותו.** דמלאלתר עד שלשים הוי זמן פדייה ומכאן ואילך עובר: **אלא אמר רבא.** לעולם מלוה לשהותו ואפי' הכי כרב נחמן לא מתריצנא ולא קשיא הא דקתני שלשים יום מלוה לשהותו: **רבי אליעזר הוא דמקיש.** בכור בהמה טמאה לבכור אדם: **והא.** דקתני לאלתר רבנן (ה) היא דמתניתין דלא מקשו: **מתני' מלות יעידה.** באמה העבריה שייעדנה אדון לאשה: **קודמת למלות פדייה.** שהיא פודה עלמה: **אשר לא יעדה והפדה.** אם יעדה זה מוטב: **עכשיו מלות חליצה קודמת.** שהמייבם את יבמתו שלא לשם מלוה פוגע באיסור אשת אח: **באדון.** (ו) במתפיס בהמה טמאה לבדק הבית מלות פדייתה באדון קודם לכל אדם:

הדרן עלך הלוקח עובר חמורו

הלוקח עובר פרתו. שאינו רשאי. למכור לעובד כוכבים (ז) בהמה: **גמ' כדרבי חנינא.** בפ' קמא (לעיל ה:) מה נשתנו פטרי חמורים מפטרי סוסים וגמלים כו': **דזוטרן מיליה.** דלא איירי בפטר חמור אלא פרקא קמא וכולה מסכתא איירי בבכור בהמה טהורה: **בבהמתו.** בעדרו: **בדיניהן.** דיינינן ליה בדינייהו ולקמן מפרש מאי היא: **אחוזה נקנית בכסף ובשטר ובחזקה.** מכי דייש אמילי כדאמרינן בפ"ק דקדושין (דף כו.): **וממונו במשיכה.** מטלטלין אין נקנין אלא במשיכה במסכת קדושין (דף כו.): **מיד עמיתך.** משמע מיד ליד דהיינו משיכה: **כלל כלל לא.** עד שתבא לרשותו של ישראל לא קני: **ואימא או בהא או בהא.** והכי משמע קרא מיד עמיתך הוא דבמשיכה ולא בכסף הא מיד עובד כוכבים באיזה שתרלה ונשמע מיניה דהיכא דמשך ולא נתן מעו' נמי קני:
מה

תוספות

מצות חליצה קודמת. מה שפי' רבינו חננאל פי' פרק החולץ (יבמות דף לט:): **מצות** גאולה קודמת באדון שנאמר ואם לא יגאל. בערכין פרק המקדיש שדהו (דף כז.) מפ' טעם אחר דבעלים קודמין לפי שמוסיפין חומש והתם פריך לה ומשני:

הדרן עלך הלוקח עובר חמורו

הלוקח. קנה וחייבת בבכורה. ואע"ג דשמעינן קנה איצטריך לאשמועינן דחייבת בבכורה דלא תימא קנה ה) מספק או מדרבנן קמ"ל דקנה קנין גמור: **מה** אחוזה נקנית בכסף ובשטר ובחזקה. פירוש כשקונה מישראל אף עבד כנעני כן כשקונין מישראל אבל בעובד כוכבים לא מסתבר שיועיל שטר לפי שקנין שטר לא שייך בעובד כוכבים כדאמרי' פ' חזקת הבתים (ב"ב דף נד:) עובד כוכבים מכי מטא זוזי לידיה איסתלק ליה וישראל לא קני ט) עד דמטא שטרא לידיה: **מיד** עמיתך במשיכה הא מיד עובד כוכבים בכסף. וא"ת דלמא הא מיד ט) עובד כוכבים בשטר ובחזקה דחזקה נמי שייכא במטלטלין אם עשה בהן שום תיקון כעין נעל וגדר ופרץ בקרקע ו) י"ל דשני קנייני' הללו הויין מצויין ושייכי זה במוכר וזה בלוקח שזה נותן מעות וזה מושך אלא החפץ וכן לרבי יוחנן בסמוך י) דדרשינן איפכא מיד עמיתך בכסף הא לעובד כוכבים במשיכה וא"ת מנלן שהן חשובין קנין כלל דמוקמינן מסברא קניין דקרא בהני י"ל דאשכחן כסף שקונה במקום אחר בקרקע ובהקדש ומשיכה במציאה והפקר: **אימא** לעובד כוכבים כלל כלל לא קל וחומר אם גופו קני ממונו לא כל שכן. וא"ת דלמא בחליפין דהוא מקני ממונו כדדריש בקדושין (דף ח.) מכסף מקנתו בכסף הוא נקנה ואינו נקנה בתורת תבואה וכלים ומאי נינהו חליפין ובעבד עברי הנמכר לעובד כוכבים כתיב האי קרא משמע הא שאר כגון מטלטלין קונה עובד כוכבים בחליפין וי"ל דאי לא אשכחן כסף או משיכה בעובד כוכבים לא הוה מוקמינן ליה בחליפין כ) ועוי"ל האי דקאמר עובד כוכבים בחדא לאו בחליפין שוה בעובד כוכבים וישראל מיירי אלא בקנין חדש כגון כסף או משיכה: (לעיל) ל) **אם** גופו קני. אם גופו דישראל קני ליה עובד כוכבים בכסף כו' מדלא פריך הכא אם כן אפי' בשטר וחזקה נמי כדפריך לעיל יש ראיה לפר"ת דמפרש פרק קמא דקדושין (דף יד:) אשכחן עבד עברי הנמכר לעובד כוכבים שכל קניינו בכסף כלומר כל קנינו דעובד כוכבים בעבד עברי בכסף כדכתיב (ויקרא כה) מכסף מקנתו ולא בשטר וחזקה כדמוכח הכא ובקונטרס פי' שם דכל דבר קניינו בכסף כדדרשינן הכא מיד עמיתך במשיכה הא מיד עובד כוכבים בכסף וקשה דהאי דרשא לריש לקיש היא והלכה כר' יוחנן וא"ת אכתי עובד כוכבי' קונה ישראל בחזקה כדאמר גיטין (דף לח.) מנין לעובד כוכבים שקונה ישראל בחזקה שנאמר וישב ממנו שבי י"ל דההיא חזקה כשיש מלחמה הוא והוא הדין ממונו כדאמר חולין (דף ס:) עמון ומואב טיהרו בסיחון:
דבר

מסורת הש"ס

א) [תוספתא פ"א ה"ו ע"ש], ב) [במשנה שבמשניות איתא עורפו בקופיץ ופי' הר"ב קופיץ סכין גדול כמין גרזן קטן וכו'], ג) [עי' תוס' ערכין כז. ד"ה מאין], ד) יבמות לט: כתובות סד., ה) [ערכין כז.], ו) [לעיל ד.], ז) [יבמות ב: וש"נ], ח) [קדושין כב:], ט) עובד כוכבים בחזקה דחזקה כצ"ל ל"ק, י) דרשינן ל"ק, כ) והא דקאמר אף עובד כוכבים נמי בחדא לאו בחליפין מיירי שזה קנין חדש אלא בקנין ששוה בעובד כוכבים ובישראל כגון כסף או משיכה כדאמרי' לעיל הס"ד ל"ק, ל) עי' בס' בני יעקב סי' ב,

תורה אור השלם

1. וְכָל פֶּטֶר חֲמֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה וְאִם לֹא תִפְדֶּה וַעֲרַפְתּוֹ וְכֹל בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה: שמות יג יג
2. אִם רָעָה בְּעֵינֵי אֲדֹנֶיהָ אֲשֶׁר לוֹ יְעָדָהּ וְהֶפְדָּהּ לְעַם נָכְרִי לֹא יִמְשֹׁל לְמָכְרָהּ בְּבִגְדוֹ בָהּ: שמות כא ח
3. וְאִם בַּבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה וּפָדָה בְעֶרְכֶּךָ וְיָסַף חֲמִשִׁתוֹ עָלָיו וְאִם לֹא יִגָּאֵל וְנִמְכַּר בְּעֶרְכֶּךָ: ויקרא כז כז
4. וְהִתְנַחַלְתֶּם אֹתָם לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם לָרֶשֶׁת אֲחֻזָּה לְעֹלָם בָּהֶם תַּעֲבֹדוּ וּבְאַחֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ בְּאָחִיו לֹא תִרְדֶּה בוֹ בְּפָרֶךְ: ויקרא כה מו
5. וְכִי תִמְכְּרוּ מִמְכָּר לַעֲמִיתֶךָ אוֹ קָנֹה מִיַּד עֲמִיתֶךָ אַל תּוֹנוּ אִישׁ אֶת אָחִיו: ויקרא כה יד
6. אִם עוֹד רַבּוֹת בַּשָּׁנִים לְפִיהֶן יָשִׁיב גְּאֻלָּתוֹ מִכֶּסֶף מִקְנָתוֹ: ויקרא כה נא

הגהות הב"ח

(א) במשנה הכהנים ולוים חייבים לא נפטרו: (ב) גמ' פסיק ושדי לה. נ"ב ובשבועות ובנדרים איתא כה"ג פסיק שדי להו ע"ש ברש"י: (ג) שם אם גופו של ישראל קני ליה בכסף דכתיב מכסף מקנתו: (ד) רש"י ד"ה רב ששת וכו' פדיון פטר חמור לאלתר: (ה) ד"ה והא וכו' רבנן דמתני' היא דלא: (ו) ד"ה באדון המתפיס בהמה לבדק כצ"ל ותיבת טמאה נמחק: (ז) ד"ה שאינו וכו' בהמה גסה הס"ד:

רבינו גרשום

רב ששת אמר. מאי ופדיון פטר חמור לאלתר לומר שאם פדאו קודם ל' אינו עובר עליו אע"ג דפדאו שלא בזמן מצותו: מאי מצותו כל ל' דקאמר לאו מצוה לשהותו כל שלשים קודם שיפדנו אלמא דאם פדאו קודם עובר עליו: לא מצוה לפדותו כל שלשים קאמר דבתוך ל' עד ל' הוי זמן פדייתו ואם לא פדאו עד ל': עובר עליו מיכן ואילך אי הכי. כיון דמוקמת דמצוה לפדותו כל ל'. האי דקתני מיכן ואילך (מל' ואילך) או פודהו או עורפו. מיכן ואילך א) או עורפו או עובר עליו מיבעי ליה משום דכבר עבר זמן פדייתו אלא מדתני או פודהו או עורפו ש"מ משום הכי או פודהו דמיכן ואילך הוי זמן פדייתו אלמא דמצוה לשהותו וליתא לדרב ששת דאמר לומר שאינו עובר עליו ולטעמיך קשיא אהדדי: אלא אמר רבא לא קשיא הא דתני ובפדיון הבן ובפטר חמור פחות מל' היינו ר' אליעזר דמקיש בכור בהמה טמאה לבכור אדם דכתיב אך פדה תפדה וגו' והא דתני ופדיון פטר חמור לאלתר היינו רבנן דלא מקשי: לשם מצוה. לבנות בית אחיו: בראשונה. כשהיו אנשים כשרים ועכשיו שאין מתכוונין לשם מצוה. אלא לשם בעילה: אמרו מצות חליצה קודמת. דכיון דלא בעיל לשם מצוה הוי כפוגע בערוה: מצות גאולת בהמה טמאה באדון קודם לגאולת כל אדם משום דבעלים מוסיפין חומש כשגואלין אותה. ושאר כל אדם הגואל אותה אין מוסיפין חומש דכתיב ואם בבהמה הטמאה ופדה בערכך ויסף חמישיתו עליו ואם לא גאל (באדם) [בבעלים] נמכר בערכך לכל אדם: **סליק פירקא**

לא נפטרו אלא מפדיון הבן ופטר חמור. כדאמר בפרקין דלעיל אך פדה תפדה את בכור האדם ואת בכור הבהמה הטמאה את שישנו בבכור אדם ישנו בבכור בהמה טמאה כו' אלמא דלא נפטרו אלא מאלו ב' דינין: דקדושת הגוף. דאינו בר פדייה: איידי דחביבא ליה כר' חנינא דאמ' [לעיל] שהרי סייעו את ישראל וכו': איידי דזוטרן מילתא (דליכא ב') [דלא מיירי ביה] אלא בפרק ראשון אבל כולה מסכתא מיירי בבכור בהמה טהורה: בדיניה'. כלומ' כל סחורה שיש יד עובד כוכבים באמצע בעי למיזל אחר דינו ואזלינן בתר דיניהן ובדיניהן מעות קונות: אילימא בדיני דגופו. דעובד כוכבים דנקנה לישראל בכסף דהקישו הכתוב לאחוזה דכתיב והתנחלתם וגו' מה אחוזה נקנית בכסף בשטר ובחזקה אף עבד כנעני: ועוד מכסף מקנתו משמע בין ישראל לעובד כוכבים בין עובד כוכבים לישראל בכסף: ממונו בהמתו לא כ"ש. מיהא לא שמעי' ישראל מישראל יוכיח דגופו קני ליה בכסף כדאמרן מכסף מקנתו וממונו במשיכה: מיד עמיתך הוא דבמשיכה דכתיב מיד דבר הניתן מיד ליד. מיד עובד כוכבים מכסף: ואימא דלהכי אתא קרא מיד עמיתך הוא דליקני מיד עובד כוכבים כלל כלל לא דאם רוצה העובד כוכבים לחזור בו יכול

עין משפט נר מצוה

עז א מיי' פ"ב מהלכות בכורים הלכה ו סמג עשין קמה קמו טוש"ע י"ד סימן שכא סעיף א:
ב [מיי' שם הלכה א והלכה ז]:
עח ג מיי' שם הלכה א טוש"ע שם סעיף יב:
עט ד מיי' פ"ד מהלכות עבדים הלכה ז:
פ ה מיי' פ"א מהלכות יבום הלכה ב טוש"ע אה"ע סי' קסה סע"א:
פא ו מיי' פ"ה מהלכות ערכין הלכה א:
א ז מיי' פ"ד מהלכות בכורות הלכה ב סמג עשין קמה קמו:
ב ח מיי' שם הלכה א וסמג שם טוש"ע י"ד סי' שכ סעיף ג:
ג ט מיי' שם הלכה ג טוש"ע שם סעיף ז:
ד י מיי' פ"א מהלכות בכורות הלכה ז טוש"ע י"ד סימן שכ סעיף א:
ה כ מיי' פ"ד שם הלכה ה טוש"ע שם סעיף ו:
ו ל מיי' פ"ה מהלכות עבדים הלכה א טוש"ע י"ד סי' רסז סעיף כג:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה מה וכו' עד דמטא שטרא לידיה. עיין קדושין יד ע"ב תד"ה הואיל:

שיטה מקובצת

א) רב ששת אמר לומר שאינו עובר עליו. כלומר ודאי גם למצוה מצוה לאלתר כדקתני ברייתא קמייתא והאי דקתני אין בפטר חמור פחות מל' לענין דאינו עובר אם מאחר לפדותו עד ל' אבל מכאן ואילך עובר עליו אם אין פודהו או עורפו וצ"ע כיון דמצוה לפדותו לאלתר אלמא לא יליף כלל מפדיון הבן א"כ מנ"ל הא דמל' [יום ואילך] עובר ומה שיעור דל' יום וצ"ל דמדרבנן בעלמא: ב) אלא אמר רבא ל"ק הא ר"א דמקיש וכו'. צ"ל דרבא לא ס"ל כר"נ דאמר מצוה להשהותו דא"כ לא הוצרך לומר הא ר"א הא רבנן א) דלר"נ ניחא הך ברייתא דמצוה להשהותו ודאי מצינן לפרושי דשנוי' באפי נפשה קמשני ולא נימא דהא דקתני אין בפטר חמור פחות מל' מיירי לומר שאינו עובר עליו כר"ש אלא כר"א ובדיעבד נמי אינו פדוי אם פדהו תוך ל' יום או למצוה מיהת דמצוה להשהותו דהך פדיון דפטר חמור לאלתר כרבנן ובקונט' כתב לא כר"נ מתרצא אלא כרב ששת וצ"ע למה לא פירש רש"י דהוי שנויא באפי נפשה. תוס' חיצוניות: ג) מה עמיתך בחדא אף עובד כוכבים בחדא. מכאן היה קשה לר"י על שהיה מפרש בפ"ק דקדושין גבי הא דקאמר התם מכסף מקנתו בכסף הוא נקנה פירוש העבד עברי לעובד כוכבים ואינו נקנה בתורת תבואה וכלים פירוש חליפין ונראה לר"י משום דעובד כוכבים קונה שפיר שאר קניינין בחליפין מדמיעט התם עבד עברי דאינו נקנה לעובד כוכבים בחליפין ואם אין עובד כוכבים קונה בשום מקום בחליפין אמאי אצטריך קרא למעוטי גבי עבד עברי אלא ש"מ דעובד כוכבים קונה בחליפין והשתא קשה לר"י מאי האי דקאמר הכא ישראל בחדא אף עובד כוכבים בחדא והא עובד כוכבים נמי נקנה בחליפין ואור"י דה"נ קאמר ישראל בחדא אעפ"י שקנה גם בחליפין וטעמא דלא חשיב חליפין משום דלא חשיב אלא הני קנינין דכתיב בקרא משיכה ומעות כדפיר' לעיל שבאותן קנינין בני אדם רגילין לישא וליתן ומתוך כך ניחא קושיא אחרת שמקשה התם ר"י גבי הא דהכא דהיכי ס"ד דנילף משדה עפרון שתקנה אשה בחליפין והלא שדה עפרון לא מיקניא בחליפין דלא מצינו חליפין לעובד כוכבים כדמשמע הכא לעובד כוכבים בחדא ולישראל בחדא ולמאי דפי' ניחא דלעולם הוא קונה שפיר בחליפין והא דלא חשיב ליה משום דלא חשיב אלא הני דכתיבי בקרא וכן ראיתי בשם ר' יהודה כתוב שראה את ר"י רבו שהורה הלכה למעשה באדם ששלח עובד כוכבים להביא מעותיו המופקדים לו ביד חבירו וכתב בה וקנינא מן פלוני בר פלוני במנא דכשר למקני' ביה והיינו חליפין ומיהו יש לגמגם דהיאך עשאה ע"י עובד כוכבים הא קי"ל שליח שויה ואין שליחות לעובד כוכבים ומיהו מאחר שקנה העובד כוכבים בחליפין מיד הישראל המורשה אין לנפקד לחוש שמא יתבענו המפקיד לדין ובפ"ק דקדושין הארכתי. תוס' חיצוניות: ד) אמרת ק"ו גופו קונה ממונו לא כ"ש וא"ת אמאי לא קאמר כסף דישראל יוכיח דגופו של ישראל קנוי בו ואין ממונו דישראל קנוי בו וה"נ קאמר לעיל וי"ל דאין זה סברא שלא יהיה שום קנין בממון דעובד כוכבים דלגבי זה אין לומר יוכיח דדוקא לעיל דבעי למילף קנין שיועיל במטלטלין שייך לומר ישראל יוכיח. תוס' חיצוניות: ה) דלא תימא קנה ואור"י דהוה ס"ד דקנה מספק והכהן לא יוכל להוציא מידו הבכור מטעם ספק קמ"ל דחייב בבכורה ודאי שהקנין קנין גמור ולהכי תנא נמי בתר הכי אעפ"י שלא משך קנה ופטורה מן הבכורה ע"כ: ו) י"ל דב' קנינים וכו' וז"ל תוס' חיצוניות וי"ל דפשיטא ליה דלית לן לרבויי אלא משיכה וכסף שאלו הקנינים רגילים בני אדם לעשות לישא וליתן בהם ולכך פשיטא ליה דאתא לרבויי כסף או משיכה ושמא י"ל דדוקא כסף משוי למשיכה משום דשכיחי חד בלוקח וחד במוכר שהמוכר מקבל המעות והלוקח מושך אצלו הלכך דמו אהדדי טפי משאר קנינים:

א) גי' רבינו בגמ' א"ה מכאן ואילך או עורפו או עובר עליו וכו' ומפרש דלרב ששת לאחר ל' אין תקנה בפדיון כלל.

א) אולי צ"ל דלר"נ ודאי ניחא הך ברייתא דמצ' לפרושי דמצוה להשהותו קאמר אלא דשינוי' וכו'.